

[Bertel Dahlgaard.]

bekymret mine at ombringe et finansministerielt forslag; det kunne ikke være gjort mere elegant selv af det ærede medlem hr. Himmelstrup.

Efter denne udmærkede tale af det ærede medlem hr. Elgaard hørte vi en tale af det ærede medlem hr. Karl Olsen på det konservative folkepartis vegne, og jeg bruger i hvert fald ikke i dette tilfælde for stærke ord, når jeg siger, at denne tale var et ublufærdigt frieri til socialdemokratiet, så ublufærdigt, at det er givet, at socialdemokratiet herefter foreløbig må være knibsk. Hvor længe denne knibskhed vil vare, derom skal jeg ikke spørge, men det er et forhold, der vil blive bestemmende for adskilligt i dansk politik og økonomi fremover. For at den konservative ordfører ikke skal blive for pågående i sine tilnærmelser, kan det måske være rigtigt at minde om, at det kun er to år siden — det var vist den 20. april 1950 —, at den nuværende konservative indenrigsminister udtalte her i salen:

„Vi“ — det betød i denne tale konservative og venstre — „er enige i, at vejen ud af den toldpolitiske misere for Danmark under en videre liberalisering ikke er en forhøjelse af Danmarks toldsatser.“

Siden er der sket adskilligt. Den tidligere handelsminister, det ærede medlem hr. Weikop, er erstattet af den nuværende handelsminister. Jeg er i og for sig ked af at sige en lille ubehagelighed til den nuværende handelsminister, som jeg sætter megen pris på, men sandheden bør jo frem. (*Statsministeren* [Erik Eriksen]: Selv om det gør ondt!). Ja, skal vi sige det, som det er: den nuværende handelsminister er en gøgeunge i venstres frihandelsrede, og de, der een gang har set en sådan gøgeunge strække sit hungrende gab frem, vil aldrig glemme det.

Jeg nævnte den tidligere handelsminister, det ærede medlem hr. Weikop, i denne forbindelse. Det er vist kun godt en måned siden, han udtalte sig til det erhvervsblad, der repræsenterer den institution, han tidligere stod i spidsen for, og hans udtalelser måtte, når man bedømmer dem ganske objektivt, i virkeligheden opfattes som udtryk for ønsket om grundigere overvejelser og undersøgelser, inden man tog standpunkt til toldspørgsmålet. Overskriften over dette interview lød sådan: Vi må have klar besked om toldens virkninger, hvis forbrugerne skal kunne tage stilling til toldspørgsmålet.

Under disse forhold skal jeg ikke et øjeblik tænke på at gå i enkeltheder vedrørende toldlovsforslaget, men jeg vil gerne frem-

sætte enkelte betragtninger i anledning af den skræmmekampagne, der fra visse snævre industrikredse side er sat i gang med hensyn til arbejdsløsheden, og som finansministeren med dette lovforslag har været med til at give næring.

Jeg må først sige, at jeg tror ikke, det er en holdbar fremgangsmåde fra erhvervenes side gennem mange år at kræve frihed for statens restriktioner, kræve liberalisering og så, når endelig liberaliseringen kommer, d. v. s. at staten gradvis hæver sine restriktioner, at skynde sig at gøre alt, hvad der er muligt, for at ophæve liberaliseringens virkninger enten gennem monopolagtige sammenslutninger, aftaler eller rejkning af toldmure, alt for at udslette den frikonkurrence, som man selv højlydt har påkaldt gennem årene.

Jeg beklager, at det konservative folkepartis nye ordfører virkelig overfor det høje ting vil gentage en af disse gamle, forlængst forladte fraser fra firsernes og halvfemsernes tolddiskussioner om, at det ikke er sikkert, at toldsatserne fordyrer varerne. Ja, men herregud, det er jo derfor, man skal have disse toldsatser. Har det ærede medlem ikke gennemgået disse begyndelsesgrunde i nationaløkonomi? Det er jo derfor, man skal have tolden, ellers er der ingen mening i den.

Jeg er ikke modstander af enhver form for aftaler mellem erhvervsdrivende. Der er aftaler, som er et forsvarligt middel til at undgå kaotiske forhold indenfor det pågældende erhvervsområde; men vi må ikke glemme, at krigstidens forhold har fremmet monopol-tendenserne indenfor dansk erhvervsliv i en overordentlig grad, og at man nu, efterhånden som staten fjerner sine restriktioner, benytter aftaler af denne art til at sætte sine egne restriktioner i stedet, bygget på de snævraste særinteresser. Finansministeren vil ikke være uenig med mig, når jeg siger, at dette selvfølgelig er særlig betænkeligt i et lille land, hvor det er langt lettere at beherske markedet, end det er i de store lande; men finansministeren burde være selvskreven til at værne befolkningens og det samlede samfunds interesser overfor disse tendenser.

Hertil skal jeg føje, at når finansministeren nu taler om, at forhøjelserne skal afgive den fornødne tid til en tilpasning til økonomien, efter at de pågældende industrier har levet under importreguleringen, er det at vende forholdene på hovedet. Netop den importregulering, som har været nødvendig af valutamæssige grunde, har givet disse industrier en enestående mulighed for at konsolidere sig og derigennem mulighed for at rationalisere og effektivisere deres produktion, oven i købet med øgede muligheder gen-